

f Pražské jaro

10. listopadu 2020

Jaro jako symbol naděje

„Jaro vždy bylo **symbolem naděje**, že se po dlouhých měsících zimy zase vše probudí k životu. S tímto záměrem vepsali ‚jaro‘ do názvu festivalu jeho zakladatelé v roce 1946, neboť byli přesvědčeni, že po dlouhotrvající válce musí přijít rozkvět,“ uvedl ředitel festivalu **Roman Bělor**. „Dnešní vážnou situaci naštěstí nelze srovnávat s tou tehdejší, ale Pražské jaro chce být symbolem naděje stejně jako tenkrát,“ dodává.

Pražské jaro v roce 2021 nabídne na čtyři desítky koncertů. Na **zahajovacím koncertu** zazní Smetanova *Má vlast*, erbovní dílo festivalu, pod taktovkou jednoho z nejžádanějších dirigentů současnosti – **Vladimira Jurowského** a **Rundfunk-Sinfonieorchester Berlin**. Se svým novým šéfdirigentem **sirem Simonem Rattlem** se na festivalu představí **London Symphony Orchestra**. K dalším vrcholným okamžikům jistě bude patřit hostování **Symfonického orchestru Bavorského rozhlasu**, při kterém se dirigentské taktovky chopí **Jakub Hruša**. Dirigent **Iván Fischer** a jeho **Budapest Festival Orchestra** patří ke stálým pražskojarního festivalu, tentokrát přivezou ryze lisztovský program, sólistou bude vítěz Chopinovy soutěže z roku 2015 **Seong-Jin Cho**. Čistě mozartovský program přichystal **Mahler Chamber Orchestra** s klavíristou **Leif Ove Andsnesem** a **sopranistkou Christiane Karg**. **Rezidenčním umělcem** festivalu se stane klarinetista a skladatel **Jörg Widmann**. Z celé plejády dalších hvězdných osobností jmenujme houslistu **Gidona Kremera** či klavíristu **Garricka Ohlssona**. Pražské jaro přichází s novým projektem věnovaným současné hudbě nazvaným **Prague Offspring**. V rámci dramaturgické řady věnované poučené interpretaci **staré hudby** vystoupí čtyři zahraniční ansámblы s projekty připravenými přímo pro Pražské jaro, dva soubory uslyší české publikum vůbec poprvé. **Víkend komorní hudby** nabídne sedm koncertů – mj. i špičkové smyčcovékvarteto **Modigliani**. Festivalem se vine dramaturgická linka věnovaná hudbě **Igora Stravinského**, která vyvrcholí na závěrečném koncertě uvedením opery-oratoria *Oedipus Rex*. **Českou filharmonii** bude při této příležitosti řídit skvělý britský dirigent **Mark Wigglesworth**, pěveckých partů se zhostí přední čeští a zahraniční pěvci v čele s **Christine Rice** a **Štefanem Margitou**, v roli vypravěče se představí **Martin Myšička**.

Prodej vstupenek bude zahájen ve středu 11. listopadu v 11 hodin prostřednictvím webových stránek Pražského jara www.festival.cz.

Zahajovací koncert

Slavnostní **zahajovací koncert** Pražského jara, na němž v souladu s festivalovou tradicí zazní Smetanův cyklus symfonických básní *Má vlast*, bude svěřen do rukou jedné z nejvyhledávanějších dirigentských osobností současnosti – **Vladimira Jurowského** – a **Rundfunk-Sinfonieorchester Berlin**, jehož je šéfdirigentem. „*Jurowski je mimořádný umělec, který si je dobře vědom symboliky díla pro české publikum,*“ říká ředitel Pražského jara Roman Bělor. „*Projekty, kterým se věnuje, si pečlivě vybírá a vždy se ponoří hluboko pod*

povrch. Lze proto očekávat, že jeho provedení Mé vlasti přinese mimořádně silný zážitek i nový pohled na interpretační tradici,” dodává. „Pozvání je obrovskou ctí pro každý orchestr, zejména když jde o orchestr zahraniční,” uvádí Jurowski. „Chceme proto využít této příležitosti a spolu s Čechy oslatvit jejich krajinu a přírodu, historii a kulturu, jejich charakter i jejich ducha. Ať se tedy Má vlast stane naší společnou oslavou, oproštěnou od nacionalistického podtextu a založenou na hlubokém porozumění.“

Zahraníční orchestry

V květnu se do Prahy sjede silná sestava předních zahraničních orchestrů. Pražské jaro opět přivítá **London Symphony Orchestra**, poprvé však s jeho novým šéfdirigentem sirem **Simonem Rattlem**. Ten na festivalu v minulosti vystoupil v čele svého orchestru z Birminghamu, později jako šéfdirigent Berlínských filharmoniků. Nyní jej budeme moci sledovat v další kapitole jeho skvělé umělecké dráhy. Na programu bude Mahlerova *Šestá symfonie*, jedna z Rattleových nejoblíbenějších. Je téměř až symbolické, že se na pražskojarní festival vrací se stejným dílem, se kterým se před deseti lety představil v čele Berlínských filharmoniků. Není se čemu divit – jak Rattle uvedl v řadě rozhovorů, byl to právě Mahler, konkrétně jeho *Druhá symfonie*, kdo jej ovlivnil natolik, že se pod tíhou dojmu z jeho hudby rozhodl stát dirigentem. „Ovlivnila mě tak silně, že už nebylo cesty zpět. Ale stejně tak si pamatuji na setkání s Šestou symfonií. Pamatuji si, kde jsem tehdy seděl, ve které lóži v liverpoolském sále. Byl jsem ochoten utratit všechny peníze za nahrávky s Bernsteinem, Bruno Walterem nebo s Klemperem. Za cokoliv, co bych našel,” uvedl u příležitosti pražskojarního koncertu v roce 2011 pro časopis Harmonie.

Vpravdě emotivní rozměr bude mít hostování **Symfonického orchestru Bavorského rozhlasu**, který je pro nás neodmyslitelně spjat s Rafelem Kubelíkem, jenž byl jeho šéfdirigentem neuvěřitelných osmnáct let. Dirigentské taktovky se chopí **Jakub Hrůša**. „První Mahlerovo dílo, které mě jako teenagera kdysi bezmezně uhranulo, zatřáslo mnou a vlastně významně předurčilo mou životní dráhu, byla jeho Třetí symfonie. A dnes ji mohu přivést do Prahy na Jaro a prožít ji před a se svým nejoblíbenějším, tj. domácím publikem,” říká o svém vystoupení jeden z nejvyhledávanějších českých dirigentů Jakub Hrůša.

Iván Fischer a jeho **Budapest Festival Orchestra** patří ke stálícím pražskojarního festivalu. Poprvé zde vystoupili již v roce 1996 a pravidelným návštěvníkům a posluchačům jistě není třeba připomínat jejich úchvatný závěrečný koncert z roku 2008, vystoupení s klavíristkou Marií João Pires v roce 2015 či famózní provedení Mahlerovy velkolepé *Symfonie č. 2 c moll „Vzkříšení“* z roku 2018. „Je pro mě obrovským potěšením vracet se do Prahy, města, které mám osobně rád a jež považuji za důležité kulturní centrum. Na publikum Pražského jara mám jen ty nejlepší vzpomínky,” svěřuje se Iván Fischer. Na aktuálním ročníku pod jeho vedením orchestr vystoupí spolu s vítězem Mezinárodní klavírní soutěže Fryderyka Chopina z roku 2015 **Seong-Jin Choem** s programem věnovaným Franzi Lisztovi. „Liszt byl skutečně evropským skladatelem, který se cítil doma v Německu, Itálii a Maďarsku stejně jako v ostatních zemích,” říká o něm Fischer. „Jeho příspěvek historii byl významný: určil směr pro Wagnera a další, byl prvním, kdo zavedl klavírní recitály. Pražský večer věnovaný jeho hudbě bude mimořádnou událostí,” dodává.

Fenomenální norský klavírista **Leif Ove Andsnes** je uměleckým partnerem **Mahler Chamber Orchestra** od roku 2012, kdy spolu zahájili čtyřletý projekt nazvaný *Beethoven Journey*,

v rámci něhož odehráli na 70 živých koncertů po celém světě a následně pro label Sony Classical natočili mimořádně úspěšný komplet Beethovenových klavírních koncertů. Pražské jaro sehrálo v této spolupráci důležitou úlohu, když několik nahrávek vzniklo právě na festivalových koncertech ve Dvořákově síni Rudolfiny. V roce 2019 na tuto spolupráci navázali dalším čtyřletým projektem s titulem *Mozart Momentum 1785/1786* zaměřeným na dílo staršího z vídeňských klasiků, Wolfganga Amadea Mozarta. Uvedené letopočty 1785 a 1786 nejsou vybrány náhodně. Jedná se o roky, v nichž vznikla řada Mozartových nejvýznamnějších děl včetně několika zcela jedinečných a v mnoha ohledech originálních klavírních koncertů. Na Pražském jaru 2021 v jejich podání zazní Mozartovy *Klavírní koncerty č. 23 A dur a č. 24 c moll*. Program dále přinese Mozartovu slavnou *Symfonii č. 38 D dur „Pražskou“* a koncertní árii s obligátním klavírem *Ch'io mi scordi di te? KV 505*, v níž se sólového partu zhostí **Christiane Karg**. Za zmínku stojí, že Mozart sám dílo provedl s českou sopranistkou Josefínou Duškovou.

Jörg Widmann rezidenčním umělcem

Rezidenčním umělcem festivalu se v roce 2021 stane německý klarinetista a skladatel **Jörg Widmann**. „*Je pro mě velikou ctí a potěšením, že mohu být rezidenčním umělcem Pražského jara,*“ uvedl Widmann. „*Práce mě zavedla do téměř každého hudebního centra na světě, nikdy však do Prahy, vytouženého města všech, kteří milují literaturu a hudbu.*“ Widmannova rezidence přinese celkem tři koncerty, které představí jeho oblíbené autory, klíčové pro vlastní tvorbu, i ukázky z jeho vlastní hudby. V rámci Víkendu komorní hudby vystoupí v Anežském klášteře nejprve se skvělým souborem **Schumann Quartett**, následně pak v recitálu s ruským klavíristou **Denisem Kožuchinem**. Jeho rezidence pak vyvrcholí provedením Mozartova *Klarinetového koncertu A dur s PKF – Prague Philharmonia* a jejím šéfdirigentem **Emmanuelem Villaumem**. V rámci své rezidence rovněž povede mistrovský kurz.

Stará hudba

„*Pražské jaro dává významný prostor staré hudbě. Soubory a umělci, kteří se věnují historicky poučené interpretaci staré hudby přijedou s novými programy ušitými na míru tomuto festivalu,*“ říká flétnistka **Jana Semerádová**, členka umělecké rady Pražského jara. V rámci této rady se můžete těšit na čtyři zahraniční ansámby a jeden český.

„*Ač patří Josquin Desprez mezi nejvýznamnější a vůbec nejzajímavější renesanční skladatele, jeho hudba zní v Praze poměrně zřídka. Jsme proto velice rádi, že u příležitosti 500 let od jeho úmrtí připravil speciálně pro Pražské jaro Huelgas Ensemble, jeden z nejlepších vokálních souborů svého druhu, program věnovaný jeho tvorbě,*“ říká dramaturg **Josef Třeštík**. Koncert v Pražské křižovatce se zaměří na skladatelovo poslední tvůrčí období, které trávil ve svém rodném regionu, ve městě Condé-sur-l'Escaut v dnešní severní Francii, kam se uchýlil po návratu z Itálie. „*Josquin byl vizionářem. Ovládl všechny kontrapunktické techniky, aby polyfonii uchopil podle svých představ, často za cenu porušování přijatých pravidel,*“ uvádí zakladatel a umělecký vedoucí souboru Huelgas Ensemble **Paul Van Nevel**.

Vůbec poprvé se českému publiku představí skvělý francouzský **Ensemble Correspondances**, přiveze hudbu Marc-Antoina Charpentiera. „*Je to náš vůbec nejoblíbenější skladatel,*“ přiznává umělecký vedoucí Ensemble Correspondances **Sébastien Daucé**. „*Narodil se v Paříži, ale když mu bylo 21 let, odešel do Říma, kde strávil pět let, během kterých poznal*

hudbu místních mistrů – Giacoma Carissimiho, Alessandra Melaniho a mnohých dalších. A odtud čerpá program našeho vůbec prvního pražského koncertu,“ dodává.

Zcela jedinečným zážitkem bude vystoupení britského ansámblu **Phantasm**, který je souborem viol da gamba. „*Máme velikou radost, že na svém prvním vystoupení na Pražském jaru uvedeme anglickou hudbu pro pět viol z 16. a 17. století,*“ říká **Laurence Dreyfus**, umělecký vedoucí souboru a respektovaný muzikolog. „*Je to náš klíčový repertoár, a tak věříme, že si jej publikum rychle oblíbí, protože náleží k té nejlepší tradici komorní hudby.*“

Česká **Cappella Mariana** spolu s kanadským souborem **Constantinople** připravila program inspirovaný slavným cestopisem *Putování* Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdržic. Harantův barvitý text, vyprávěný Sašou Rašilovem, tak bude průvodcem na hudební cestě do exotických krajín Kypru, Jeruzaléma, Sinaje či Káhiry. Kromě Harantových skladeb uslyšíme i hudbu vzdálených zemí. „*K projektu byl přizván fenomenální hráč na setar a umělecký vedoucí ansámblu Constantinople Kiya Tabassian, který je díky svým perským kořenům povoláním garantem k nalezení společného hudebního jazyka,*“ říká umělecký vedoucí souboru Cappella Mariana **Vojtěch Semerád**. Oba ansámblы tak nezůstanou na opačných stranách Bosporu, ale spojí své kvality ve společném představení prolínajícím obě kultury.

Prague Offspring

Pražské jaro přichází s novým formátem věnovaným soudobé hudbě. „*Prague Offspring je nová tradice Pražského jara, křupavá, trochu zlobivá, mladá, otevřená, experimentální,*“ popisuje nový projekt hudební skladatel a člen umělecké rady Pražského jara **Miroslav Srnka**. „*Praha posiluje svoje jméno na evropské mapě nejnovější hudby. Celý prostor pražského DOXu se oživí zvukem na celý jeden víkend, na který se fanouškům nejnovější hudby začne vyplácet být v Praze.*“ Postará se o to především jeden z nejdůležitějších ansámblů specializovaných na současnou hudbu **Klangforum Wien**, který bude rezidenčním souborem po následující tři ročníky. „*Podarilo se nám navázat mimořádně plodnou spolupráci, Klangforum zapojit do vzniku projektu a využít jeho zkušenosti i kontakty získané během desítek let, kdy se pohybuje na špici mezinárodního dění soudobé hudby,*“ říká dramaturg festivalu Josef Třeštík. Klangforum Wien vystoupí na dvou večerních koncertech a formou veřejných workshopů a mistrovský kurzů bude předávat své dovednosti mladé generaci skladatelů a instrumentalistů.

Prague Offspring bude mít každý rok rezidenčního skladatele či skladatelku, na jejíž tvorbu se zaměří programy koncertů. V roce 2021 do Prahy přijede Rakušanka **Olga Neuwirth**, jedna z nejvyhledávanějších umělkyně současnosti. „*O Olze Neuwirth se v posledním roce hovořilo v nejširších kruzích zejména v souvislosti s premiérou její opery Orlando ve Vídeňské státní opeře, ale mezi nejzajímavější a nejdůležitější tvůrce patří už několik dekád,*“ uvádí Třeštík. „*Máme obrovskou radost, že se nám ji podařilo získat.*“

Prague Offspring přinese také premiéry děl, které na objednávku festivalu píší autoři a autorky nejrenomovanější – letos **Martin Smolka**, příležitost dostanou také ti nejslibnější – v roce 2021 **Jakub Rataj**, **Lucie Vítková**, **Adrián Demoč**, **Konstantin Heuer** a **Ian Mikyska**. Festivalové publikum se dále může těšit na setkání s umělci, panelovou diskuzi osobností evropské scény soudobé hudby či performativní instalaci skladatele **Matouše Hejla** a režiséra **Aleše Čermáka**. Program nabídne i přednášku a performance architekta komplexu budov

DOX+ **Petra Hájka**, který pojal samotný koncertní sál jako hudební nástroj. Poslední položka Prague Offspring může působit v programu festivalu klasické hudby nezvykle – jedná se totiž o závěrečnou party, ve které se skladatel Konstantin Heuer představí ve své další poloze jako DJ.

Výročí Igora Stravinského a velkolepé završení festivalu

Celým festivalem se vine dramaturgická linka s hudbou **Igora Stravinského**, jednoho z největších skladatelů 20. století, kterému Pražské jaro vzdá hold v roce jeho významného výročí. Stravinského komorní hudba bude přítomna ve Víkendu komorní hudby, jeho symfonická díla zaznějí v podání čtyř orchestrů a vše vyvrcholí závěrečným koncertem, kdy uvedeme Stravinského arcidílo, operu-oratorium *Oedipus Rex*.

„Nadčasová vyprávění z minulosti nám poskytují útěchu v době úzkosti,“ říká britský dirigent **Mark Wigglesworth**, jenž se v čele **České filharmonie** postará o velkolepé završení festivalu. *„Příběhy s trvalou platností nás posilují v přítomnosti a přinášejí inspiraci do budoucna. Příběh krále Oidipa je sice 2500 let starý, ale jeho námět – provinění a odpovědnost – zůstává pro lidský život určující dodnes,“* dodává k dílu *Oedipus Rex* Igora Stravinského, které spolu se *Symfonií č. 7* Sergeje Prokofjeva uzavře 76. ročník festivalu. *„Vystoupit na Pražském jaru v roce, kdy se musí zhojit tolik ran, je něco mimořádného. Musíme znovu získat důvěru, důvěru, kterou může inspirovat umění. Festival Pražské jaro měl vždy víru v budoucnost. V současné době ji s ním musíme sdílet víc než kdy jindy,“* dodává Wigglesworth.

Obrazový materiál

Propagační fotografie umělců: <https://www.flickr.com/gp/prague-spring/8Ae168>

Vizuální prezentace Pražského jara 2021: <https://www.flickr.com/gp/prague-spring/AHa883>

Video

Představení programu Pražského jara 2021 – pozvánka ředitele, dramaturga a členky umělecké rady festivalu

<https://youtu.be/OPUR6oYOi0A>

Kontakt

Pavel Trojan Jr.

tiskový mluvčí Pražského jara, o.p.s.

email: trojan@festival.cz